

МІЖНАРОДНИЙ МОЛОДІЖИЙ СИМПОЗИУМ З ІСТОРІЇ НАУКИ І ТЕХНІКИ «ПРІОРИТЕТИ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКИ»

19 червня 2020 р. відбулася ювілейна XXV Всеукраїнська конференція молодих істориків науки, техніки і освіти та спеціалістів на тему: «Суспільне значення інтелектуальної діяльності», яка щорічно проводиться в рамках Міжнародного молодіжного симпозиуму з історії науки і техніки «Пріоритети української науки», присвяченого історії науки і техніки в Україні та світі, науковому підходу до збереження історичної спадщини, популяризації передового досвіду вчених, інженерів і винахідників України, шляхам підвищення престижу інтелектуальної праці. У зв'язку із карантинном конференцію було проведено онлайн у вигляді ZOOM-конференції.

Організаторами конференції стали Інститут досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України (ІДНТПІН ім. Г.М. Доброва НАН України), Українське товариство істориків науки, Рада молодих учених МОН України, Центр досліджень з історії науки і техніки ім. О.П. Бородіна Державного університету інфраструктури та технологій, Державний політехнічний музей при Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»), Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України, Меморіальний музей О.В. Палладіна, Державний політехнічний музей при НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», Музей історії Київського метрополітену.

На конференції розглядалися питання: історія науки і техніки України як соціокультурний феномен; світоглядне значення історії науки і техніки; пріоритетні результати вчених України в галузі природничих, технічних і суспільних наук; наукові та науково-технічні школи в Україні та світі; передовий досвід раціоналізаторів і винахідників України; науковий підхід до збереження історичної спадщини, популяризація науки. Тематика доповідей буда згрупована за такими секціями: «Історія становлення фізико-математичних наук і астрономії в Україні та світі», «Розвиток технічних наук і технологій в Україні в світовому контексті», «Історико-наукові дослідження розвитку медико-біологічних, сільськогосподарських наук та наук про землю», «Етапи розвитку суспільно-гуманітарного знання: історичні, філософські, економічні та педагогічні науки».

На урочистому відкритті конференції виступили з онлайн-привітаннями живо або у вигляді відео звернень члени оргкомітету конференції та гості: від Ук-

раїнського товариства істориків науки та ІДНТПН ім. Г.М. Доброва НАН України — заступник голови Оргкомітету, доктор історичних наук, провідний науковий співробітник Литвинко А.С. та доктор філософських наук, професор Рижко Л.В.; від Центру досліджень з історії науки і техніки ім. О.П. Бородіна Державного університету інфраструктури та технологій — доктор біологічних наук, професор Пилипчук О. Я. та доктор історичних наук, завідувачка кафедри філософії та історії науки і техніки Гамалія В.М.; від Асоціації музеїв технічного профілю та музею «Київська фортеця» — доктор технічних наук, професор Гріффен Л.О.; від Інституту фізики НАН України — доктор фізико-математичних наук, професор Шендеровський В.А.; від Дніпровського університету імені О. Гончара — доктор історичних наук, професор Савчук В.С.; від Трансільванського університету (м. Брашов, Румунія) — доктор наук, професор Е. Хелереа; від НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського» — кандидат фізико-математичних наук, доцент Пономаренко Л.П.; від Інституту біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України та Меморіального музею О.В. Палладіна — кандидат біологічних наук, провідний науковий співробітник Назаренко В.І.; від Музею космонавтики ім. С.П. Корольова в м. Житомирі — кандидат філософських наук, директорка музею Дячук І.Д.

Збірник доповідей учасників конференції та привітань було видано до початку конференції. Серед авторів матеріалів конференції — відомі вчені (академіки, доктори та кандидати наук, професори й доценти) та молоді дослідники (докторанти, аспіранти, магістри, студенти й ліцеїсти), що сприяє ефективному обміну досвідом наукової праці. У конференції взяли участь 80 учасників з 12 міст України, Румунії та Франції, які представили 61 доповідь. Це — Київ (52), Харків (8), Одеса (4), Дніпро (3), Чернігів (1), Черкаси (2), Кропивницький (2), Житомир (3), Луцьк (1), Чортків (Тернопільська обл.) (1), Брашов (Румунія) (2), Нансі (Франція) (1). Серед них 4 академіки, 22 доктори та 29 кандидатів наук. Представлено 43 установи, серед яких 10 наукових установ: *Інститут фізики НАН України, Інститут теоретичної фізики ім. М.М. Боголюбова НАН України, Інститут біохімії ім. О.В. Палладіна НАН України, Інститут філософії НАН України ім. Г.С. Сковороди, ІДНТПН ім. Г.М. Доброва НАН України, Центр досліджень інтелектуальної власності та трансферу технологій НАН України, Харківський науково-дослідний та проектно-конструкторський інститут «Енергопроект», Інститут рослинництва ім. В.Я. Юр'єва НААН, Академія вищої освіти України, Національна академія аграрних наук України; 17 університетів: Дніпровський національний університет імені Олеса Гончара, НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського», Національний університет «Києво-Могилянська академія», Державний університет інфраструктури та технологій (м. Київ), Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Одеський національний політехнічний університет, Черкаський державний технологічний університет, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова, Київський університет імені Бориса Грінченка, Центральноукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка (м. Кропивницький), Луцький національний технічний університет, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Київський національний лінгвістичний університет, Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури, Університет Лотарингії (м. Нансі, Франція), Трансільванський університет (м. Брашов, Румунія); 4 середні навчальні заклади: Київський ліцей інформаційних технологій № 79, Київська гімназія № 315, Український медичний ліцей*

Національного медичного університету ім. О.О. Богомольця, Чортківський державний медичний коледж (м. Чортків, Тернопільська обл.); 4 музеї: Державний політехнічний музей при НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»; Національний науково-природничий музей НАН України, Музей космонавтики ім. С.П. Корольова (м. Житомир), Музей історії Київського метрополітену; 3 бібліотеки: Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського, Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН України, Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»; 6 науково-просвітницьких організацій: НВЦ «Мала академія наук», Національна спілка краєзнавців, Київська дитяча залізниця, Український центр збереження та активізації нових ідей, Науковий парк «Профілактична медицина та охорона праці, нові системи і технології» (м. Одеса), Відділ історичної спадщини залізниць України Департаменту корпоративної соціальної відповідальності АТ «Укрзалізниця».

Традицією симпозіуму є проведення після блоку наукових доповідей фахової екскурсії для учасників. Цього року відбулася віртуальна екскурсія до Музею історії Київського метрополітену у вигляді відео фільму.

Стосовно першої конференції Молодіжного симпозіуму 2020 р. зазначимо, що це 18-та Міжнародна молодіжна конференція «Історія розвитку науки, техніки та освіти» на тему «Людина у світі високих технологій» у НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського». Хоча через об'єктивні обставини симпозіум не міг бути проведений у традиційній формі, проте багато було зроблено до початку конференції у КПІ 24 квітня. Перш за все, видано збірник матеріалів конференції, який складається з чотирьох секцій. Тематика місця людини у світі високих технологій була цікава для учасників конференції, орієнтованої на студентську та аспірантську молодь. На першу секцію «Роль особистості в науці. Феномен наукових та науково-технічних шкіл» подано 15 доповідей, на другу секцію «Сторінки історії природничих та технічних наук в Україні та світі» — 15. Важливою стала третя секція «Фізика та сучасний технологічний світ», яка завжди викликає значний інтерес і на яку подано 31 доповідь. На четверту секцію «Розвиток освіти в Україні та світі. Методологія навчання фізико-математичних наук» подано 21 доповідь. Цього року було також створено сайт конференції, а оскільки вона не проводилась в онлайн форматі, на сайті було розміщено презентації учасників.

В цілому такі заходи як Міжнародний молодіжний симпозіум з історії науки, техніки та освіти «Пріоритети української науки» стимулюють формування у молоді наукового світогляду та патріотизму.

А.С. ЛИТВИНКО,
доктор історичних наук,
провідний науковий співробітник,
ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу
та історії науки ім. Г.М. Доброва НАН України»
Л.П. ПОНОМАРЕНКО,
кандидат фізико-математичних наук,
доцент НТУУ «КПІ імені Ігоря Сікорського»